

UZASADNIENIE

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003 został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 sierpnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 4131 oraz z 2016 r. poz. 2876 oraz Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 9410 oraz z 2016 r. poz. 6016) na podstawie art. 28 ust. 5 i 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 i 628). Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 i 628), obowiązującej w dniu ustanowienia planu zadań ochronnych, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządzał projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat. W związku z tym zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 sierpnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003 wyekspirowało we wrześniu 2023 r. Mając powyższe na uwadze wystąpiła konieczność ustanowienia nowego planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003.

Zgodnie z art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych (zwany dalej PZO) dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru. Zgodnie z art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003 jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi (zwany dalej RDOŚ w Łodzi) i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie.

RDOŚ w Łodzi sporządzając projekt PZO uwzględnił zapisy art. 28 ust. 3, 4, 10 oraz 11 ustawy o ochronie przyrody, przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186, z 2012 r. poz. 506, z 2017 r. poz. 2310) (zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie projektu PZO) oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm.) (zwanej dalej ustawą o oś).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, PZO dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego oraz gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedliska przyrodniczego, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniu jego ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru. Projekt PZO został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- dla obszaru Natura 2000 ani jego części nie ustanowiono planu ochrony;
- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody;
- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody;
- obszar Natura 2000 nie znajduje się w obszarach morskich;
- obszar Natura 2000 nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie projektu PZO oraz zgodnie z art. 28 ust 4 ustawy o ochronie przyrody, w nawiązaniu do art. 39 ustawy o oś, RDOŚ w Łodzi obwieszczeniem z 11 lipca 2023 r. znak: WPN.6320.1.2023.MKu podał do publicznej wiadomości informację m.in. o zamiarze i przystąpieniu do opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003. Obwieszczenie zostało opublikowane 13 lipca 2023 r. w prasie codziennej o zasięgu ponadregionalnym obejmujący województwo łódzkie i mazowieckie, Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz poprzez wywieszenie na tablicach ogłoszeń w tych urzędach.

W ramach prac nad projektem PZO granicę obszaru Natura 2000 opisano w oparciu o 2234 punktów jej załamania, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody i § 3 rozporządzenia w sprawie projektu PZO zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, określono cele działań ochronnych oraz działania ochronne, w tym działania dotyczące monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony i realizacji działań ochronnych.

Przy opisie zagrożeń podano ich kody, zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1 opracowaną przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska. Zagrożenia istniejące i potencjalne zidentyfikowane dla poszczególnych przedmiotów ochrony obszaru znajdują się w załączniku Nr 3 do zarządzenia.

Uwzględniając zidentyfikowane zagrożenia oraz stan ochrony przedmiotów ochrony sformułowano szczegółowe cele działań ochronnych, w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację a także w oparciu o istniejące uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz panujące ograniczenia (wynikające ze środków technicznych, finansowych oraz aktualnego stanu wiedzy), jednak przy zachowaniu ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu optymalnego, tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków oraz ich siedlisk w obszarze.

Cele działań ochronnych zostały określone na podstawie danych wynikających z monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003, a dla rybitwy czarnej na podstawie dokumentacji planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jeziro Szczawińskie”. Cele te zostały opisane na podstawie przewodników metodycznych opracowanych na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska i znajdują się w załączniku nr 4 do zarządzenia. Dla populacji migrujących gatunków ptaków: A043 gęgawa Anser anser, A081 błotniak stawowy Circus aeruginosus, A156 rycyk Limosa limosa, A162 krwawodziób Tringa totanus, A197 rybitwa czarna Chlidonias Niger, A272 podróżniczek Luscinia svecica, nie zdefiniowano celów ochrony z uwagi na konieczność weryfikacji statusu

gatunku w obszarze Natura 2000. RDOŚ w Łodzi wystąpi z wnioskiem do GDOŚ o aktualizację SDF w zakresie usunięcia z przedmiotów ochrony populacji migrujących ww. gatunków ptaków.

Uwzględniając zidentyfikowane zagrożenia oraz cele działań ochronnych zaplanowano działania ochronne, obszary ich wdrażania oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, w tym:

- siedlisk gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych, poprzez użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe. Działanie należy realizować przez cały okres obowiązywania planu, na terenie trwałych użytków zielonych w obszarze Natura 2000. Jest to działanie obligatoryjne nakierowane na ochronę siedlisk gatunków: A041 gęś białoczelna *Anser albifrons*, A039 gęś zbożowa *Anser fabalis*, A043 gęgawa *Anser anser*, A122 derkacz *Crex crex*, A156 rycyk *Limosa limosa*, A162 krwawodziób *Tringa totanus*, A140 siewka złota *Pluvialis apricaria*;
- użytkowanie zgodnie z wymogami aktualnego systemu wsparcia działalności rolniczej ukierunkowanej na ochronę siedlisk gatunków ptaków: derkacza, rycyka, krwawodzioba. Działanie należy realizować przez cały okres obowiązywania planu, na terenie trwałych użytków zielonych w obszarze Natura 2000. Jest to działanie fakultatywne nakierowane na ochronę siedlisk gatunków: A041 gęś białoczelna *Anser albifrons*, A039 gęś zbożowa *Anser fabalis*, A043 gęgawa *Anser anser*, A122 derkacz *Crex crex*, A156 rycyk *Limosa limosa*, A162 krwawodziób *Tringa totanus*, A140 siewka złota *Pluvialis apricaria*;
- monitoring liczebności gatunków ptaków prowadzony zgodnie ze standardami metodyk opracowanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Przeprowadzone badania terenowe były wystarczające, aby określić zagrożenia, cele działań ochronnych oraz działania ochrony czynnej i monitoring. W związku z powyższym stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia działań ochronnych dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony. Dlatego w załączniku Nr 5 do zarządzenia nie wykazano potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony tego obszaru.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody oraz § 3 pkt 2 lit. c rozporządzenia w sprawie PZO dokonano szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, w zakresie eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Na podstawie dokonanej analizy nie stwierdzono konieczności zmiany miejscowych dokumentów planistycznych.

Odnosząc się do art. 28 ust. 10 pkt 6 ustawy o ochronie przyrody uznano, że PZO jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003, w związku z czym nie ma potrzeby sporządzenia planu ochrony.

W publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie została umieszczona informacja o tworzonej projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z wymogiem art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy ooŚ.

RDOŚ w Łodzi wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 11 ustawy o ooŚ obwieszczeniem z 13 listopada 2023 r., znak: WPN.6320.1.2023.MKu, podał do publicznej wiadomości, informację o opracowaniu projektów zarządzeń w sprawie ustanowienia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: m.in. dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003.

Obwieszczenie zostało opublikowane 15 listopada 2023 r. w prasie codziennej o zasięgu ponadregionalnym obejmujący województwo łódzkie i mazowieckie, Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz poprzez wywieszenie na tablicach ogłoszeń w tych urzędach.

W odpowiedzi na to obwieszczenie niewpłynęły żadne uwagi do projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003.

Wykonanie zapisów niniejszego planu pociąga za sobą szacunkowe koszty wykonania jednego cyklu badań monitoringowych w wysokości ok. 110 000,00 zł (słownie: sto dziesięć tysięcy złotych).

Realizacja działań ochronnych i monitoringowych, zawartych w niniejszej regulacji prawnej finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy o ochronie przyrody, m.in. ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nieobjętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039, z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) niniejszy projekt został uzgodniony z Wojewodą Łódzkim pismem z dnia 13 grudnia 2023 r., znak: RT-II.0521.20.2023 i z Wojewodą Mazowieckim pismem z dnia 22 grudnia 2023 r., znak: WNP-IV.0521.1.32.2023.